

skozi ves spev. Vtisek nekaterih prizorov je zares mogočen. Primeren je za berilo ta umotvor vsem prijateljem poezije, zlasti, ker je prizorišče opevanih dejanj naša ožja domovina slovenska.

A. M.

»**Brat Marko i sestra Jeka.**« Istinit dogodaj. Pripovijedka Jovana Sundečića. U Zagrebu. Knjižara Dioničke Tiskare. 1890. 8°. Str. 43. Cena 80 kr. — Jovan Sundečić je poznan hrvatski pesnik, katerega pesmi so polne čustva in miline. V tej pripovedki slika posledice verskega fanatizma, vsled katerega se sinovi istega rodu smrtno sovražijo, samo zato, ker je eden katoličan, drugi pravoslaven. To sovraštvo kaže na resničnem dogodku: Brat Marko, ki je sicer ljubil sestro Jeko, umori jo samo zato, ker je hotela v zakon stopiti s katoličanom Jerkom, on pa si te sramote ni upal prenesti. Namen pesnikov je, odvrniti narod od tega sovraštva, ki je tako sramotno »najskol' danas, kad prosvjeta vlada« (!). veleč mu, naj le vsak spoštuje vero svojo, a naj bodo ob

enem dobri bratje med seboj, saj vsi verujó v enega Boga, ki je ljubezen, in v Kristusa, ki je za vse trpel in umrl. V kolikor zagovarja pesnik idejo, da moramo ljubiti vse ljudi, ne gledé verske razlike, strinjamo se z njim popolnoma in priznavamo, da je ta svrha njegovega umotvora res lepa, prava; a zdi se nam, da je zašel v tej toleranciji predaleč, trdeč:

Da su ljudi svkulici
Mili Bogu isto.

Laž, neresnica ne more biti Bogu ljuba enako, kakor resnica, torej tudi razkol ne isto tako mil, kakor katoličanstvo. Samo narodnemu gmotnemu blagostanju žrtvovati versko resnico, to ni pravo. Pesnik pravi, da neče preiskovati, kdo je kriv razprtije: zgodovina pač pripoveduje dovolj jasno. Res je, kakor pravi pesnik, ta nesrečni razkol peklensko delo. Bog ga je pripustil. — Ljudje ga ne bodo odpravili nikdar: treba je moliti in pa delati v ta namen.

J. D.

Raznoterosti.

Naše slike.

Popravek. Neizrekljivo nas je bolelo zaradi zmote, ki se je vrnila v 10. številko na str. 297. Dobili smo s Češkega cliché' z znamko, da je Karolov most. Tako je bilo tudi bona fide natisneno. A ni Karolov most, kar kaže slika na str. 297., ampak »Palackega most«, ki vodi izpod Višegrada ali Podskale na Smichov. Gradili so ta most l. 1873—75. Nujno prosimo na ročnike, naj takoj popravijo v svojih izvodih to napako, naj prečrtajo podpis in ga popravijo po tem popravku.

Prva današnja slika nam predočuje eden izmed štirih večjih **izvirkov Ljubljane**, ki se imenujejo Retovje. Kraj jako lepega, romantičnega lica leži na skrajnem koncu Vérda, podružniške vasi vrhniške, oddaljene dobro četrte ure od Vrhniške same. Voda, izvirajoča na tem kraju, velika je takoj ob postanku svojem dovolj, da — izvzemši čas najbolj vročega poletja — goni uprav na izvirku postavljeni žagi. Poslednje svojstvo imajo tudi drugi večji vrhniški izvirki Ljubljane, n. pr. Veliki in Mali Močilnik, s katerima se pod skupnim imenom Male-Ljubljane steka Retovje nekako v sredi Vérda.

O osebi Nj. prevzv. **knezoškofa ljubljanskega**, katerega kaže slika na str. 325., ni nam treba govoriti. O sliki sami pa moramo reči z obžalovanjem, da se ni prav posrečila, in sicer se

je menda cinkografu na Dunaju malo pokvarila. Popraviti se pa potem ni dala dovolj. A mislimo vendar, da ž njo ustrezemo čitateljem.

Isto upamo tudi o sliki gospoda deželnega predsednika **barona Winklerja**. Čitatelj ima tako pred očmi ona dva, ki imata na Kranjskem najvišjo duhovsko in deželno oblast.

Poslednja slika (na str. 341.) je prava slika **Karolovega mosta**, o katerem je poročala poslednja številka našega lista.

Čitanje Dalmatinovega sv. pisma.

Da so imeli že v preteklem stoletju Dalmatina za pomoček v priučevanje dobre slovenščine, priča škofijsko dovoljenje z dné 1. februarja 1743. leta, dano P. Posidiju Smrekarju iz reda sv. Avguština. Ta mož je bil namreč prosil: »pro facultate legendi Bibliam Carniolicam Georgii Dalmatini a S. Sede prohibitam«. In dali so mu dovoljenje: »legendi authorem Carniolicum Kobilla nuncupatum pro verbis veri Carniolismi ex eo excerptis« (t. j. da smé čitati pisatelja, ki se imenuje Kobilla, z namenom, da bi povzema iz njega besede prave kranjsčine — slovenščine.)

Češki virtuoz na gosli, Ondříček je 4. t. m. v Ljubljani koncertoval v Čitalnici. Upamo, da bomo mogli kmalu razveseliti čitatelje z njegovo sliko.

Cena: Za celo leto 2 gld.; za pol leta 1 gld. Uredništvo in upravnštvo je v Marijanišču.

Izdajatelj, lastnik in urednik dr. France Lampe. Tiskala »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.